

Dosarul nr. 2ra-673/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (jud. L. Grădinari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Serghei Medvețchi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Serghei Medvețchi împotriva Tatianeii Soțchi cu privire la restituirea sumei și a cheltuielilor de judecată împotriva deciziei din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Tatiana Soțchi, reprezentată de avocatul Inna Soțchi, casată hotărârea din 26 iunie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 29 ianuarie 2018, Serghei Medvețchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Soțchi cu privire la restituirea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea din 5 mai 2009 a Judecătoriei Briceni, a fost încasată din contul lui în beneficiul Tatianeii Soțchi pensia pentru întreținerea copilului XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de 1/4 parte din toate felurile de venit lunar, începând cu 23 aprilie 2009 și până la majoratul copilului, iar prin încheierea din 19 mai 2009 a executorului judecătoresc Valeriu Comerzan, a fost intentată procedura de executare nr. 134p/a-70r/14.

Ulterior, prin hotărârea din 26 mai 2015 a Judecătoriei Drochia, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de el împotriva Tatianeii Soțchi și XXXXX, iar prin încheierea din 26 august 2009 a executorului judecătoresc Valeriu Comerzan, a fost încetată procedura de executare nr. 134p/a-70r/14 din 19 mai 2009.

A menționat că, pe parcursul executării hotărârii de încasare a pensiei de întreținere, în anul 2009, când activa la Inspectoratul de Poliție Briceni, din contul salariului lui a fost încasată suma de 2 993,54 de lei.

A precizat că a achitat pârâtei, prin intermediul executorului judecătoresc, în anul 2011 suma de 11 550 de lei și în anul 2012 – 6 540 de lei.

La fel, a evidențiat că a mai achitat și onorariul executorului judecătoresc în mărime de 1 150 de lei în anul 2011 și în mărime de 714 de lei în anul 2012, precum și comisionul bancar în sumă de 245,7 de lei și respectiv, 113,4 de lei.

Având în vedere prevederile art. 1389 alin. (1) Cod civil, a subliniat că Tatiana Soțchi a primit de la el, fără niciun temei, suma de 18 090 de lei, ceea ce constituie o îmbogățire fără justă cauză, deci urmează a fi obligată să-i restituie suma menționată.

A considerat că pârâta urmează să-i restituie și cheltuielile legate de executarea hotărârii în mărime de 2 232,10 de lei, cheltuielile de judecată pentru examinarea acțiunii privind contestarea paternității, în cadrul căreia dânsul a achitat pentru efectuarea expertizei ADN la „BrioMedTest” suma de 9 600 de lei.

La fel, a remarcat reclamantul că la momentul când se judeca cauza civilă privind contestarea paternității, locuia în sat. XXXXX r-nul XXXXX și se deplasa la ședințele de judecată la Judecătoria Drochia, pentru ce a suportat cheltuieli de deplasare în sumă de 713,6 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1389 Cod civil, art. 94, 96, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtei în beneficiul lui a sumei de 21 083,54 de lei achitată cu titlu de pensie de întreținere a copilului XXXXX, a cheltuielilor legate de executarea hotărârii în mărime de 2 232,10 de lei, a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile nr. 26-2-1925-21112013 și anume, a sumei de 9 600 de lei cu titlu de plată pentru expertiză și a cheltuielilor pentru deplasare cu transportul public în mărime de 713,6 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze în mărime de 4 000 de lei cu titlu de servicii de asistență juridică și taxa de stat în mărime de 632,50 de lei.

Prin hotărârea din 26 iunie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Tatiana Soțchi (Carauș) în beneficiul lui Serghei Medvețchi suma de 21 083,54 de lei cu titlu de pensie de întreținere achitată, suma de 2 232,10 de lei cu titlu de cheltuieli legate de executarea hotărârii privind încasarea pensiei de întreținere, suma de 9 600 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei și cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții în sumă de 4 493,25 de lei, în total suma de 37 408,89 de lei.

În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost încasată de la Tatiana Soțchi (Carauș) în beneficiul statului taxa de stat neachitată de reclamant parțial pe suma de 376,37 de lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a constatat că în anul 2009 reclamantul a achitat pensie alimentară în sumă de 2 993,54 de lei, la fel, prin intermediul executorului judecătoresc, în anul 2011 a achitat suma de 11 550 de lei și în anul 2012 suma de 6 540 de lei.

Totodată, prima instanță a stabilit că pentru efectuarea expertizei pentru determinarea paternității, Serghei Medvețchi a achitat la „BrioMedTest” suma de 9 600 de lei.

Astfel, reieșind din prevederile art. 1389 alin. (1) Cod civil, prima instanță a considerat întemeiate cerințele reclamantului din acțiune ce țin de suma de 9 600 de lei suportate pentru efectuarea expertizei, taxa de stat în mărime de 632,50 de lei, suma de 21 083,54 de lei cu titlu de pensie de întreținere achitată de reclamant, suma de 2 232,10 de lei cu titlu de cheltuieli legate de executarea hotărârii privind încasarea pensiei de întreținere și cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții.

A mai menționat prima instanță că reclamantul, solicitând încasarea sumei de 713,60 de lei cu titlu de deplasare în ședința de judecată, nu a anexat biletele de deplasare sau careva tichete, din care considerent a ajuns la concluzia de respingere a acestei concluzii.

Prin decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Tatiana Soțchi, reprezentată de avocatul Inna Soțchi, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță eronat a interpretat prescripția art. 1389 Cod civil, încasând de la Tatiana Soțchi în beneficiul lui Serghei Medvețchi suma de 21 083,54 de lei cu titlu de pensie de întreținere achitată și suma de 2 232,10 de lei – cheltuieli legate de executarea hotărârii privind încasarea pensiei de întreținere, considerându-le ca îmbogățire fără justă cauză.

Instanța de apel a stabilit că, prin certificatul de naștere al copilului XXXXX, respectiv, până la 26 mai 2015, ultimul a fost considerat XXXXX, iar începând cu 26 mai 2015, data emiterii hotărârii instanței de judecată prin care a fost XXXXX, acesta nu mai poate fi considerat XXXXX.

Prin urmare, a considerat instanța de apel că în perioada 17 ianuarie 2009 – 26 mai 2015 a existat temeiul legal de a fi considerat XXXXX.

La fel, instanța de apel a menționat că la dosar se regăsește doar dispozitivul hotărârii din 26 mai 2015 a Judecătoriei Drochia, din care nu rezult motivele XXXXX și tichetul de însoțire nr. 127 din 12 martie 2014 eliberat de laboratorul „BrioMedTest” în sumă de 9 600 de lei, iar însăși testul ADN efectuat care a servit ca probă în pricina civilă privind contestarea paternității, lipsește.

Așadar, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge cerința privind încasarea sumei de 9 600 de lei, or din probele anexate la materialele cauzei nu se confirmă legătura de cauzalitate între tichetul de însoțire nr. 127 din 12 martie 2014 eliberat de laboratorul „BrioMedTest” în sumă de 9 600 de lei și dispozitivul hotărârii din 26 mai 2015 a Judecătoriei Drochia.

Reieșind din prevederile art. 118 alin. (1) CPC, instanța de apel a considerat necesar de a respinge și solicitarea lui Serghei Medvețchi privind încasarea sumei de 713,6 de lei cu titlu de cheltuieli de transport suportate în cauza civilă privind contestarea paternității.

La 25 februarie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Serghei Medvețchi a declarat recurs împotriva deciziei din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o pasibilă casării, deoarece instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, a examinat pricina unilateral și a încălcat normele de drept material și de drept procedural, pronunțând o decizie ilegală și neîntemeiată.

A remarcat că pretinsele argumente menite a răsturna soluția primei instanțe, care sunt raportate la practica judecătorească în special cele enunțate și statuate în hotărârile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție, nu au relevanță, or se contestă hotărârea despre încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, se pretind sumele încasate drept îmbogățire fără justă cauză, deoarece intimata personal a invocat asupra faptului că XXXXX deja după ce căsătoria dintre foștii soți a fost desfăcută și s-au separat cu traiul, menționând și că s-ar fi încadrat în 300 de zile după divorț.

A reiterat că anume termenul de 300 de zile a constituit temeiul procedural ca dânsul să fie XXXXX, dar nu dovedește faptul că XXXXX, astfel intimata cunoștea cu certitudine adevărul că dânsul XXXXX.

A remarcat că se vehiculează asupra filiației dintre el și copil la acel moment, or potrivit normelor legale filiația/legătura respectivă nu are nicio relevanță pentru îmbogățirea fără temeii și mai mult ca atât, nu este un temei de drept care ar exonera intimata de a întoarce sumele încasate fără temeii.

A considerat că declarațiile Tatianeii Soțchi, reținute de instanța de apel, precum că în pretinsa speță ar fi prezente și aplicabile în special circumstanțele și nemijlocit normele ce țin de ocrotirea drepturilor copilului și în asemenea circumstanțe nu sunt aplicabile prevederile codului civil, urmau să fie apreciate critic, or speța se referă la încasarea/rambursarea sumelor încasate ilegal cu bunăștiință asupra acestui fapt și cu rea-credință procedurală, abuzând de drepturile procedurale în calitatea de reclamant și creditor la acel moment.

Cu referire la raportările la hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 și anume, că plățile achitate pentru pensie de întreținere chiar și la anularea hotărârii și/sau actului de încasare, nu se întorc, a evidențiat recurentul că acest fapt este prevăzut expres și de art. 160 Cod de executare, dar care prevede și unele excepții de la această regulă.

Așadar, chiar dacă acest fapt (prevederi) nu se referă la speța dată, informațiile false (cunoscute de Tatiana Soțchi că sunt false), precum că XXXXX, au servit drept temei pentru încasarea pensiei de întreținere, precum și drept temei pentru suportarea cheltuielilor de judecată.

A considerat neîntemeiat argumentul intimatei cu referire la prescripția acțiunii, or din materialele cauzei rezultă cu certitudine că paternitatea a fost anulată la 26 mai 2015, conform hotărârii judecătorești, respectiv, atunci și a apărut dreptul lui de a solicita restituirea sumelor achitate fără temeii, dar și a cheltuielilor suportate în legătură cu judecarea aceluși proces, a căror încasare nu o solicitase în acel proces.

Cu referire la celelalte declarații ale intimatei pretinse drept argumente probante, ce țin de faptul că termenul de prescripție a început să curgă atunci când a fost cunoscut rezultatul ADN, țin de interpretarea eronată a legii materiale.

A subliniat că din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că argumentele apelantei privind depășirea termenului de prescripție nu au fost reținute, în decizie Curtea de Apel nu și-a expus și a omis să motiveze această concluzie.

Totodată, contrar faptului că Tatiana Soțchi a declarat că recunoaște suma de 9 600 de lei, instanța de apel a concluzionat că nu a fost dovedită legătura causală dintre hotărârea din 26 mai 2015 a Judecătorei Drochia și bonul de plată a serviciilor SRL „BrioMedTest”, din motivul că din dispozitivul hotărârii nu rezultă din care motiv XXXXX.

Astfel, a considerat recurentul această concluzie a instanței de apel ca fiind pătinitoare și contrară circumstanțelor cauzei.

La 10 martie 2020, în adresa intimetei Tatiana Soțchi a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Serghei Medvețchi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 22 vol. II), fiind recepționată de către intimată la 13 martie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 24 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 31 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 212 vol. I), fiind recepționată de către recurent la 20 februarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 216 vol. I).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 februarie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serghei Medvețchi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serghei Medvețchi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Serghei Medvețchi urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Serghei Medvețchi.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu